

Jaarverslag 2016

Definitieve versie 2.0

Dirk-Jan van Schie, Jelle Cupido
en Willemijn Steentjes

Inhoudsopgave

---

2. Inhoudsopgave

3. Samen sterk voor duurzame energie

4. Wie maken Terschelling Energie?

5. Jaarverslag 2016

8. Plannen voor 2017

Samen sterk voor duurzame energie

Doel Terschelling Energie:

Het doel van Terschelling Energie is het samen verduurzamen van de energievoorziening op het eiland.

Hierbij voelen wij ons gesteund door het Ambitiemanifest Waddeneilanden 'De Energieke Toekomst'. Hierin ambiëren alle Waddeneilanden om in 2020 volledig zelfvoorzienend te zijn op het gebied van duurzame energie- en watervoorziening.

Hoe wil Terschelling Energie haar doel bereiken?

Door te leveren

Terschelling Energie levert zelf geen energie. De coöperatie heeft hiervoor onvoldoende kapitaal. Onze levering loopt via energiebedrijf Vandebrom. Samen met Vandebrom hebben we een **eilander energie marktplaats** gecreëerd. Iedereen die zonnepanelen heeft en meer produceert dan hij gebruikt, kan zijn overschot leveren aan het zonnecollectief. Iemand zonder zonnepanelen kan die stroom afnemen. Deelnemen aan het zonnecollectief betekent voor de leverancier een goede prijs en voor de consument gegarandeerde lokale groene stroom voor een goede, marktconforme prijs.

Helaas zijn er nog onvoldoende energiebronnen op Terschelling en dus bieden wij momenteel stroom aan van twee windmolens in Leeuwarden en een zonnedak in Makkinga. Ons streven is om zo spoedig mogelijk nieuwe Terschellinger energiebronnen aan te sluiten.

Door te besparen

Alle stroom die je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken. Terschelling Energie zet daarom in op besparen. Op ons platform vind je allerlei tips om zowel op gas als op stroom te besparen. Wij willen het landschap van het eiland zo min mogelijk aantasten en daarom de hoeveelheid op te wekken energie zoveel mogelijk beperken.

En door op te wekken

Omdat veel eilanders niet de gelegenheid hebben hun eigen energie op te wekken, willen wij dat gezamenlijk (coöperatief) doen. Onze ambitie is daarom ook dat wij zelf onze energie gaan opwekken. Daar waar het kan en liefst uit het zicht. De energie die Terschelling Energie gaat opwekken is voor consumenten af te nemen via het zonnecollectief van Vandebrom.

Coöperatie

Terschelling Energie staat voor samen, lokaal en duurzaam. Terschelling Energie is daarom een coöperatie. Dit betekent dat de leden de eigenaren van de coöperatie zijn. De leden bepalen waar het ledenkapitaal en de winst van Terschelling Energie in wordt geïnvesteerd. Leden moeten een energieaansluiting op het eiland bezitten. Naast leden kent Terschelling Energie ook klanten. Klanten van Terschelling Energie nemen stroom af bij Vandebrom via Terschelling Energie. De coöperatie krijgt hiervoor per klant een vergoeding van Vandebrom.

Wie maken Terschelling Energie?

Leden

188 Terschellingers en zomerhuisjes eigenaren (31 dec. 2016)

Klanten

176 klanten, van Terschelling en van de wal (31 dec. 2016)

Bestuur

Voorzitter	Dirk-Jan van Schie
Secretaris	Jelle Cupido
Penningmeester	Jacob Sil Ruige
Algemeen bestuurslid	Simon Kalf
Algemeen bestuurslid	Marc Boekeloo

Platform

Willemijn Steentjes

Raad van Commissarissen

Martin Boekeloo, voorzitter
Arjan Berkhuisen
Jenö Obendorfer
Hilmar Schurink

Gegevens

Terschelling Energie

Nieuwe Dijk 8
8881 HC West-Terschelling
KvK: 63240068
BTW: NL855151043B01

Email: info@terschellingenergie.nl

Website: www.terschellingenergie.nl

Twitter @TEcooperatie

Facebook.nl/terschellingenergie

Jaarverslag 2016 Terschelling Energie

In 2016, heeft het Terschellinger Energie Coöperatief **188 leden** mogen inschrijven in haar ledenregister. Daarbij hebben we **176 klanten** geworven samen met Vandebbron. In de wereld van energie coöperaties is dat een ongekend succes! We hebben daar ook hard aan gewerkt. Naast de soms wekelijkse artikelen in De Terschellinger, op ons eigen platform en via de sociale media hebben wij via nieuwsbrieven u op de hoogte gehouden. In onze campagnemaanden is het bestuur actief geweest op diverse markten en hebben we op verzoek, leden en klanten een bezoek gebracht. Kortom, er is veel gebeurd.

Met dank aan financiële ondersteuning van de Schylger Energie Maatschappij, Streekwerk en de Gemeente Terschelling zien onze eerste jaarcijfers er ook goed uit. Het is duidelijk dat onze coöperatie zich nog in de opstartfase bevindt, maar als we zo door gaan kunnen wij binnen een aantal jaar onze eigen broek ophouden. Het financiële jaarverslag over 2016 is goedgekeurd door onze raad van commissarissen en natuurlijk gecontroleerd door een accountant.

Hieronder volgt een opsomming van onze hoogtepunten van 2016.

Januari 2016

In januari 2016 is er hard gewerkt aan de voorbereiding van de introductie. Daarnaast is de raad van commissarissen officieel geïnstalleerd. De commissarissen zijn Martin Boekeloo, Arjan Berkhuysen, Jenö Obendorfer en Hilmar Schurink geworden.

Februari 2016

Deze maand presenteerden we onze coöperatie genaamd Terschelling Energie. De Brandaris, de kerken van Hoorn en Midsland en de molen van Formerum waren dat weekend al in **groen licht** gezet om de aandacht voor ons initiatief te wekken. Ruim 250 belangstellenden vulden de zaal van de eerste echte 'groene kerk' van Terschelling, ET10 in Midsland. Na een pleidooi voor duurzaamheid door Bouwe de Boer van de gemeente Leeuwarden en een introductie van onze partner Vandebbron, onderbroken door muziek van Tim Knol gaf het college van B&W de officiële aftrap door een levensgroot rad aan te slingeren. Met de hiermee opgewekte groene stroom werd het logo van Terschelling Energie met groen licht zichtbaar. Na de introductie konden belangstellenden lid en klant worden onder het genot van Terschellinger producten gesponsord door eilander leveranciers.

Dit was tevens het startsein voor onze website www.terschellingenergie.nl. Via de site worden belangstellenden uitgebreid geïnformeerd, vertellen 'groene doeners' hun verhaal en kun je direct klant en/of lid worden.

De zonnepanelen die Gerard en Marion Cupido op hun nieuwe boerderij hebben liggen leveren de eerste energie aan het Zonnecollectief Terschelling. Dat er veel vraag is naar Terschellinger zonnestroom blijkt uit het feit dat de stroom van Gerard en Marion al in de eerste maand is uitverkocht.

Maart 2016

Terschelling Energie heeft de gemeenteraad gevraagd, druk uit te oefenen op het college. Het ambitiemanifest uit 2007 stelt dat Terschelling in 2020 onafhankelijk moet zijn in de energievoorziening. Er is daarvoor nooit een beleidsplan gemaakt. Hoog tijd daarmee aan de slag te gaan. Zonder beleidsplan geen vergunning, zonder vergunning geen zonneveld bij Hee.

Het bestuur is deze maand de dorpshuizen in Midland, Hoorn en West langs geweest om voorlichting te geven over de coöperatie. De eerste 100 leden zijn een feit. Het honderdste lid is **Afke Nel Smit** uit Formerum.

April 2016

Terschelling Energie was aanwezig bij de bespreking over de toekomst van de tonnenloods op West. Natuurlijk hebben we ingezet op een gebouw dat 'Nul op de meter' heeft.

Afgesproken met de gemeente om twee wekelijks met elkaar om de tafel te gaan.

Er is een folder van TE huis aan huis bezorgd.

Mei 2016

Bijeenkomst met LTO Terschelling. Wat kunnen we betekenen voor boeren met ruimte op hun dak en hoe kunnen we hier samenwerken. Het blijkt dat voor veel boeren het 'verpachten' van hun dak niet lucratief genoeg is. Veel interessanter is het om zelf te investeren.

Ook was Terschelling Energie aanwezig op het koplopers symposium.

Juni 2016

Alle voorbereiding worden getroffen voor de 1^e algemene ledenvergadering van Terschelling Energie.

Juli 2016

De eerste **algemene ledenvergadering** van Terschelling Energie werd goed bezocht. Tijdens de vergadering werden de koers en concrete plannen van de coöperatie met de leden besproken. Bijna vijftig mensen waren aanwezig in De Driemaster om de vergadering bij te wonen. Naast een presentatie van het bestuur werd er onder meer gediscussieerd over een stimuleringsfonds, een zonnepark op Hee en de toetreding van zomerhuiseigenaren als lid. Het huishoudelijk reglement en het privacy reglement zijn aangenomen. Leden worden vanaf nu per mail op de hoogte gehouden. Ook is het financieel verslag over 2015 goedgekeurd.

Augustus 2016

In de drukke zomermaanden worden achter de schermen de voorbereidingen voor de aanstaande campagnemaanden getroffen.

Er is een ouderwetse **ansichtkaart** 'duurzaam' aangepast en huis aan huis bezorgd.

September 2016

Terschelling Energie (TE) organiseerde in september 'De Maand van de Zon' met medewerking van een aantal Terschellinger ondernemers. Hema, Multimate, Expert, Blokker, Zonnestroom Terschelling, Ben Pleijzier, EP: Ruijg, Bakker Installaties, Ruijg Installaties, Groenpand, Terschelling Techniek en Mast Installaties hadden van 8 september tot 10 oktober speciale aanbiedingen op duurzame producten of installaties. September werd op deze manier ook een echte oogstmaand! In de maand van de zon mochten we veel nieuwe klanten en leden verwelkomen.

De **Milieubende** is theater in de klas en een interactieve workshop in één. Professionele acteurs daagden kinderen uit groep 7 en 8 uit, om mee te denken over oplossingen voor de milieu- en klimaatproblemen. Door daadwerkelijk in actie te komen, veranderden de leerlingen in Milieuhelden. Begin september ontwerpen ze in groepjes hun ideale duurzame eiland. De winnaar, het Hunnighouwersgat, kreeg tijdens Springtij uit handen van de jury een duurzame prijs. TE verzorgde voor alle deelnemende groepen een excursie naar de boerderij van Gerard en Marion Cupido en nam deel in de jury. De winnaars kregen een plek op het TE Platform.

Alle bestuursleden van TE hebben tijdens Springtij deelgenomen aan een workshop over het ambitiemanifest.

Oktober 2016

Bespreking over een biogasinstallatie op Terschelling. Terschelling Energie volgt deze ontwikkeling op de voet en is gespreksdeelnemer.

Terschelling Energie heeft zich gepresenteerd bij de ledenvergadering van de vereniging 'Duurzaam Oosterend'.

November 2016

Terschelling Energie organiseerde samen met de Gemeente Terschelling de Terschellinger **Duurzame Huizenroute** op zaterdag 12 november. Op deze open dag konden acht huizen en bedrijven met duurzame aanpassingen bezocht worden. De eigenaren vertelden in ongedwongen sfeer over hun overwegingen, investeringen en opbrengst. De Terschellinger Duurzame Huizenroute was de aftrap van de 'Isolatie Maand'. Van 12 november tot en met 12 december gaven we tips over isolatie en gasbesparing. Deze maand startte ook de Warm Wonen Weken van het gemeentelijk Duurzaam Bouwloket. Tijdens de Warm Wonen Weken konden woningbezitters gebruik maken van 10% offertekorting op de isolatiemaatregelen, zoals dak-, vloer-, bodem-, gevel-, spouwmuurisolatie en het vervangen van glas. Er zijn verschillende Terschellinger installatiebedrijven aangesloten bij het bouwloket.

Tijdens de raadsvergadering van dinsdag 22 november 2016 heeft de gemeenteraad besloten in te stemmen met de ontwerpbeleidsvisie Zonnevelden op Terschelling.

December 2016

Terschelling Energie was aanwezig op de Midwintermarkt in Midsland en hebben daar weer een aantal leden en klanten mogen verwelkomen.

Plannen voor 2017

Platform

We zijn van plan ook in 2017 weer twee campagnemaanden te organiseren. Daarnaast zullen wij weer actief zijn met artikelen over verduurzaming in de lokale media en op onze website.

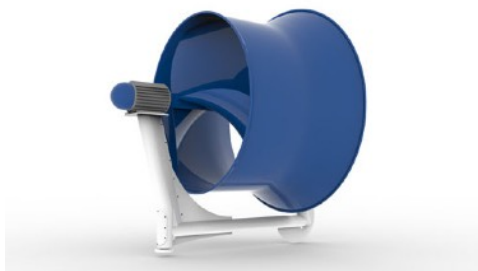
Project Hee

In 2017 willen we de **zonneweide bij Hee** gaan realiseren. De benodigde omgevingsvergunning verwachten wij begin maart, vervolgens kan de SDE+ subsidie worden aangevraagd. De SDE+ subsidie garandeert een vaste minimale stroomprijs voor 15 jaar. Deze subsidie is noodzakelijk om een financieel veilig projectplan te maken. Wij willen dit project financieren met behulp van de uitgifte van certificaten. Op die certificaten kunnen wij dankzij deze subsidie een vast rendement garanderen.

Windturbine

Terschelling Energie wil een proef doen met een kleine windturbine op het industrieterrein. Wij zijn in contact met het bedrijf **Blue Tree Energy**. De turbine van dit bedrijf is bijna geruisloos, veilig voor vogels, en torent niet meters hoog boven alles uit. Wij zijn erg benieuwd naar de reacties uit de samenleving en naar de opbrengst van de molen op het eiland.

Werving

In 2017 willen we weer gaan werken aan klantenwerving. De energie van **Vandebron** bestaat uit 100% lokaal opgewekte groene stroom. Dus als ieder huishouden klant is geworden van Vandebron via Terschelling Energie, hebben we een enorme slag geslagen in de verduurzaming van het eiland. In ons meerjarenplan hebben we als doelstelling neergelegd elk jaar 125 klanten te werven. Terschelling volledig zelfvoorzienend in 2020 is een enorme uitdaging, maar Terschelling voor 100% duurzaam met behulp van lokaal opgewekte groene stroom is een hele realistische en haalbare doelstelling.

Bestuur

Wij zijn zeer trots op hetgeen wij met de hulp van vrijwilligers, leden, klanten en commissarissen in het afgelopen jaar hebben bereikt. Met enthousiasme willen wij verder bouwen aan onze coöperatie en om dit nog beter te kunnen doen gaan wij op zoek naar duurzame Terschellingelingen die ons willen helpen om de doelstelling van Terschelling Energie te bereiken. Wij doen dit allen nog steeds vrijwillig (en dat willen wij ook graag zo houden), maar zouden wat versterking goed kunnen gebruiken. Dus, aan een ieder die ons wil helpen, neem contact op want, coöperatief betekent gezamenlijk. Voor Terschelling, door Terschelling!

